

17 . Cârломănești | Comuna: Vernești | Județ: Buzău | Punct: Arman | Anul: 2019

Anul: 2019

Cod RAN: 50148.05

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, Epoca medievală târzie

Tipuri sit: descoperire funerară

Categorii sit: Neatribuit

Autori: Mihai Constantinescu, Sebastian Matei, Monica Șandor-Chicideanu

Instituții: Institutul de Antropologie "Francisc J. Rainer" București, Muzeul Județean Buzău, Universitatea București

Raport

În campania din 2019, cercetările arheologice în necropola de epoca bronzului de la Cârломănești, punctul Arman, s-au desfășurat în Sectorul B al acesteia, aflat la nord de intrarea în cătunul Cârломănești. În această campanie au fost cercetate 15 morminte (M. 129-143) din epoca bronzului, toate de inhumatie, aparținând culturii Monteoru și patru complexe arheologice (Cpl. 101-104), două aparținând culturii Monteoru (Cpl. 103-104) și două târzii, greu de datat din cauza lipsei de materiale ceramice tipice, probabil din sec. VI-VII p.Chr. În cele 15 morminte au fost identificate 20 schelete, la care se adaugă resturi osteologice dispartate, inhumate sau incinerate.

Pentru cercetarea acestora s-au trasat două secțiuni S XIII-S XIV, ambele având 16x4 m și fiind paralele cu S XII/2018. Ele au avut ca scop investigarea zonelor rămase necercetate în campaniile din anii 2009-2012 și epuizarea cercetării terenului aflat în proprietatea lui Sandu Marian, teren care urmează a fi transformat în livadă.

Ca și în campaniile anterioare, partea superioară a mormintelor a fost identificată la adâncimi mici, între aproximativ -0,15-0,50 m, de obicei sub forma unor aglomerări de pietre de râu. Spre deosebire de campaniile anterioare, mormintele cercetate în 2019 nu au fost afectate semnificativ de lucrările agricole, fiind dislocate prin arături doar puține pietre din partea superioară a mormintelor.

Cimitirul este interesant și important prin complexitatea ritualului funerar surprinsă în campaniile anterioare sub forma construcțiilor funerare elaborate, cu multă piatră de râu în groapa mormintelor, cu înmormântări și reînhumări multiple, cu inventare funerare bogate. În campania 2019, imaginea complexității acestor ritualuri a fost completată prin cercetarea unor gropi de morminte având un puț vertical din care s-au săpat nișe laterale, cum este cazul lui M. 130 și M. 134. În ambele cazuri, puțul a fost semnalat de pietre, care erau vizibile, probabil, și la suprafața solului, în nișe fiind depus un singur individ, fără inventar arheologic. La M. 134, sub structura de pietre care marca puțul în partea sa superioară, au apărut resturi osteologice, fără conexiune anatomică, care par a proveni de la un singur individ. În același timp, nișa acestui mormânt a secționat parțial groapa unui mormânt mai vechi (M. 138). Atunci când au putut fi surprinse gropile, acestea aveau forme rectangulare cu colțurile rotunjite (M. 132, 134, 136, 138), ovale (M. 131, 133, 135, 138, 139, 140, 142). Un caz aparte a fost M. 132 care a avut o structură de pietre spectaculoasă, pe fundul gropii sale rectangulare fiind depuse fragmente osteologice umane de la oase lungi, fără conexiune anatomică și un vas decorat în manieră Ic2, restul gropii fiind umplut cu o mare cantitate de pietre (peste 1 tonă) așezate cu grijă, în partea superioară a masei de pietre aflându-se un schelet de sub-adult și aproape 300 fragmente ceramice de la diferite tipuri de vase.

Defuncții au fost depuși în morminte în poziție chircită, în general în decubit lateral sau dorsal, pe partea stângă, într-un singur caz (M. 137) individul depus fiind așezat în decubit lateral pe partea dreaptă. În M. 131, 132 au fost depuși cate doi indivizi, iar în M. 133 trei indivizi. Reînhumări și oase dispartate au

apărut în M. 130, 132, 134, 142. Scheletele, cu excepția celor reînchinate, erau orientate pe direcția V-E (cu mici variații de obicei VSV-ENE) și privirea îndreptată spre nord, un singur individ, cel din M. 138 abătându-se de la această regulă, fiind orientat cu capul spre NNW. Majoritatea mormintelor conțineau inventar ceramic (între unul și cinci vase), fiind frecventă asocierea a trei vase: askos, kantharos și castron în formă de “coif suedez”. Unele morminte au avut, alături de inventarul ceramic, și piese de port din bronz sau metal prețios, inele de buclă, mărgelă, perle. Campania 2019 a adus informații extrem de interesante în privința modului de utilizare a unora din aceste piese de port. Spre exemplu, în M. 135 au fost descoperite trei inele de bronz, puternic corodate, care, cel mai probabil, au fost prinse pe lobul urechii individului. Scheletului B din M. 133 i-au putut fi atribuite aproape 500 de perle de faianță găsite atât în jurul gâtului individului cât și pe fața acestuia, cele din urmă fiind, probabil, cusute pe un material textil ce se constituia într-o podoabă de cap.

Inventarul ceramic al mormintelor din campania 2019 este atribuibil etapelor Monteoru Ic4-Ic2, fiind asemănător, prin forme și decor, cu cel descoperit în campaniile anterioare, în Sectorul B.

Bibliografie

- V. Palade, Hierasus, 5, 1983, p.127-253; idem, ActaMM, 9-11, Vaslui, 1987-1989, p.99-129; idem, Carpica, 23/1, 1992, p.197-223.

Informații suplimentare online

[Raportul 6311 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://mapserver.cimec.ro)
